

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół
Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Kresowiaków w Bartoszycach**

2018/2019 rok szkolny

Spis treści

Wstęp

Misja i wizja szkoły

Model Absolwenta

Część I. Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Część II. Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Część III. Samobójstwa i zachowania autoagresywne

Część IV. Wychowanie do wartości

Część V. Społeczność szkolna- bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych
Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej
Prawidłowe relacje rówieśnicze- trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Część VI. Cyberprzemoc

Część VII. Środki psychoaktywne

Wstęp

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka.

Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania własnych pasji i rozwijania zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ciągłej ewaluacji wskazanych zjawisk poprzez gromadzenie i przetrzymywanie dokumentacji badawczej, wywiadów wychowawczych oraz informacji na temat warunków społecznych i materialnych danej rodziny.

Zdajemy sobie również sprawę, że poza już wskazanymi czynnikami indywidualnymi i społecznymi na jakość życia oraz sukces edukacyjny szkoły mają wpływ poszczególne **czynniki ryzyka** tj.:

- kryzys autorytetów,
- dostępność środków psychoaktywnych,
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna, itp.,
- brak wiedzy na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- brak właściwych wzorców rodzinnych,
- naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- konflikty rówieśnicze i/lub środowisko, w którym zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa,
- brak wsparcia, zainteresowania w rodzinie lub istnienie niewłaściwych wzorców rodzinnych,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- stres i niepowodzenia edukacyjne,
- brak zdolności do kompensowania stresu,
- brak nawyku aktywnego odpoczynku,
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi – mnogość „obowiązkowych” zajęć fakultatywnych,
- nieprzestrzeganie norm dotyczących higieny pracy i higieny osobistej, itp.

Czynniki chroniace

Zdrowa i bezpieczna szkoła – to szkoła, która zapewnia uczniom:

- 1) wysokie oczekiwania, standardy, przy równoczesnym udzielaniu wsparcia uczniom i ich rodzicom przez nauczycieli i pozostały personel szkoły;
- 2) możliwość budowania przyjaznych relacji z kolegami;
- 3) dobrą atmosferę, ogólny etos i eksponowane wartości;
- 4) zasady i brak zgody na jakiegokolwiek formy przemocy;
- 5) możliwość zdobywania pozytywnych doświadczeń i osiągnięcia sukcesów w ważnych zadaniach oraz podejmowania odpowiedzialności;
- 6) poczucie ładu i porządku w otoczeniu;
- 7) możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych.

Celem prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych jest dostarczenie narzędzi, które wzmocnią poczynania szkoły, a w konsekwencji doprowadzą do osiągnięcia sukcesu na wybranym polu. Z tego powodu przedstawione działania zgodne są ze standardami kompetencji w procesie kształcenia w zakresie zdrowia publicznego, które zostały określone w 1999 roku przez Międzynarodową Organizację Zdrowia (WHO). Zapis informuje, że jednym z celów działalności jest praca ze społecznością i dla społeczności. W przypadku społeczności szkolnej należy do niej zaliczyć wszystkie jednostki, które mają swój wkład w procesie edukacyjnym tj. uczniowie, nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły, pozostali pracownicy szkolni, rodzice, opiekunowie dzieci oraz organizacje lokalne. Wszystkie wymienione jednostki stanowią niezastąpione ogniwo w procesie edukacyjnym i z tego powodu zostały wcielone w działania prewencyjne proponowane szkole.

Program zawiera działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna obejmuje trzy poziomy profilaktyki:

1. profilaktyka uniwersalna – pierwszy poziom – skierowana do wszystkich uczniów i nauczycieli. i podnoszenie ich samooceny czy wyraźne wskazanie osoby, do której można udać się po pomoc;
2. profilaktyka selektywna – drugi poziom – działania skupione są na osobach z grupy zwiększonego ryzyka (np. uczniach z problemami zdrowotnymi, ekonomicznymi, rodzinnymi, z trudnościami w nauce).
3. profilaktyka wskazująca – trzeci poziom – działania skupiają się na osobach z grupy wysokiego ryzyka. / próby samobójcze, zażywanie środków psychoaktywnych/

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły będą realizowane z uwzględnieniem obszarów/sfer rozwoju ucznia:

1. Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej,
2. Budowanie świadomości i przynależności narodowej,
3. Samobójstwa i zachowania autoagresywne,
4. Wychowanie do wartości,
5. Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych,
6. Cyberprzemoc,
7. Środki psychoaktywne, uzależnienia behawioralne

2. Misja szkoły

1. Misja szkoły:

Każdego dnia wspólnie pracujemy na sukces naszych uczniów i zadowolenie rodziców, a wskaźnikiem tego jest ich satysfakcja i prestiż naszej szkoły w środowisku. Priorytetem w naszej szkole jest wysoka efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia.

JESTEŚMY SZKOŁĄ:

- ♣ przygotowującą do wyboru przyszłej działalności zawodowej zgodnie z potrzebami rynku pracy, indywidualnymi możliwościami i zainteresowaniami
- ♣ uczącą pracy w zespole, efektywnego porozumiewania się oraz świadomego, odpowiedzialnego i celowego podejmowania decyzji
- ♣ rozwijającą umiejętności twórczego myślenia, planowania i efektywnego porozumiewania się poprzez nowoczesne i aktywizujące metody nauczania
- ♣ przygotowującą do dorosłego życia przez wychowanie kulturalnego, uczciwego, zdyscyplinowanego i przedsiębiorczego człowieka, z poczuciem wiary we własne możliwości
- ♣ zapewniającą rozwój indywidualnych zainteresowań poprzez ciekawe zajęcia pozalekcyjne i wycieczki
- ♣ promującą zdrowy, wolny od nałogów tryb życia

Wizja szkoły:

Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

Chcemy naszym uczniom zapewnić lepszą jakość nauczania i uczynić szkołę atrakcyjniejszą poprzez zaoferowanie dużego wyboru zajęć programowych i stworzenie warunków, które wyposażą uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne w dalszym życiu.

Naszym marzeniem jest szkoła wolna od uzależnień, w której panuje właściwa atmosfera pomiędzy wszystkimi klientami szkoły.

Pragniemy aby nasi uczniowie i ich rodzice czuli się współodpowiedzialni za szkołę.

Chcemy zapewnić atrakcyjne i dobrze wyposażone środowisko nauki i pracy.

3 . Model absolwenta

Zmierzamy do tego aby nasz absolwent:

- miał poczucie przynależności, przywiązanie do własnego kraju, prawa do odrębności kulturowej, wyznaniowej i społecznej;
- potrafił właściwie zachować się w obecności sztandaru i innych symboli narodowych oraz podczas słuchania (śpiewania) hymnu narodowego;
- znał i przestrzegał prawo normujące życie społeczne;
- był świadomy uczestnictwa w życiu społecznym;
- umiał wyrażać własne opinie i sądy nad danym problemem;
- przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych;
- potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje;
- jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka
- rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
- brał czynny udział w życiu codziennym rodziny, przyczyniając się do zacieśnienia więzów rodzinnych;
- był świadomy potrzeby zdrowego trybu życia, kultury wolnego czasu, a także skutków uzależnień;

- potrafił żyć zgodnie z naturą, wskazywać na prawidłową relacją człowiek-środowisko;
- był świadomy, że nauka jest elementem przygotowania zawodowego, a nie koniecznością uczęszczania do szkoły i przekonany, że człowiek przyszłości, powinien być mądry posiadać dużą wiedzę, aby móc wykonywać określoną pracę;
- umiał oceniać efekty własnej pracy;
- dążył do realizowania aktywnych postaw życiowych;
- potrafił odnaleźć się na rynku pracy;
- posiada umiejętność pokonywania stresów w kontaktach interpersonalnych i trudnych sytuacjach życiowych;

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Cele:

1. Budowanie świadomości samego siebie i realnych aspiracji życiowych:
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
 - rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca),
 - poszerzanie horyzontów, uświadamianie mnogości ścieżek życiowych,
 - poszerzanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania.
2. Budowanie pewności siebie:
 - uświadamianie zagadnienia pewności siebie,
 - techniki budowania pewności siebie,
 - odkrywanie własnej osobowości,
 - rozwijanie zainteresowań,
 - odnajdywanie swoich mocnych stron.
3. budowanie zaradności życiowej:
 - organizacja warsztatów,
 - angażowanie uczniów w organizację wydarzeń, imprez etc.
 - organizacja wyjazdów, wycieczek, itp.

Cele szczegółowe:

- tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w klasie i szkole,
- uczenie asertywności,
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
- uczenie podejmowania właściwych decyzji,
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie.

Zadanie	Sposób realizacji
1. Zajęcia integracyjne.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie, - ćwiczenia aktywizujące.
2.Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych. 3.Praca nad adekwatnym poczuciem własnej wartości.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia wychowania fizycznego, - zajęcia warsztatowe,- mini wykłady, - dramy,
4.Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.	- praca indywidualna i grupowa, - treningi, warsztaty,- dramy.
5.Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść. 6.Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/ techniczne,- mini wykłady, - ćwiczenia rozluźniające,- ćwiczenia oddechowe.
7.Kształtowanie postawy życiowej w społeczeństwie lokalnym. 8.Budowanie zaradności życiowej. 9.Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. 10.Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia, itp., - lekcje wychowawcze,- praca projektowa.
11.Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły. 12.Nawiązywanie i/lub utrzymywanie odpowiednich relacji i zaangażowania rodziców/ opiekunów uczniów. 13.Prowadzenie ewaluacji.	- szkolenia, kursy, treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki,- badania ankietowe.

14. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 15. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci. 16. Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.	- spotkania z wychowawcą,- pogadanki.
17. Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.	- spotkania ze specjalistami danej tematyki,- szkolenie.

Część II .Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Cele:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny,
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- pielęgnowanie tradycji narodowych,
- uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,
- poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp.

Zadania	Sposoby realizacji
1. Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości.	- badanie ewaluacyjne, - omówienie otrzymanych wyników, - opracowanie działań wychowawczych,
2. Kształtowanie osobowości ucznia.	- godziny wychowawcze,- „spotkania w kulturą”. -apele, wyjazdy do kina, teatru, muzeów, miejsc związanych z kulturą i historia Polski
3.Uświadamianie istoty przynależności do narodu. Obchody 100 lecia Odzyskania Niepodległości prze Polskę	- debata, godzina wychowawcza,- broszury informacyjne, plakaty informacyjno-edukacyjne -śpiewanie patriotyczne, Konkursy z okazji 100 lecia Odzyskania Niepodległości prze Polskę, Akademia z okazji Odzyskania Niepodległości prze Polskę, Akademia z okazji Święta 3 Maja, udział młodzieży w Uroczystości obchodów Święta Flagi organizowane przez 20 Brygadę Wojsk Zmechanizowanych w Bartoszycach- 02.05.2019r, Udział młodzieży w miejsko-powiatowych uroczystościach o Żołnierzach wyklętych
4.Budowanie więzi kulturowo-etnicznej. 5.Promowanie społeczności lokalnej.	- wykłady, warsztaty,- tworzenie filmików, zwiedzanie lokalnych miejsc związanych z kulturą i historią Polski, spotkania z osobami ważnymi dla społeczności lokalnej - sesja plakatowa,- publikacje.

6.Poznanie historii lokalnej społeczności. 7.Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów. 8.Angażowanie rodziców / opiekunów dzieci i młodzieży szkolnej w pracę na rzecz szkoły. 11.Pedagogizacja dorosłych na temat konieczności kształtowania prawidłowych postaw w młodych ludziach.	- sporządzenie mapy topograficznej, - wycieczki po muzeach, - wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi, szkolenia, - broszury informacyjne, - spotkania z rodzicami / opiekunami uczniów, - nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami zewnętrznymi.

Część III : Samobójstwa i zachowania autoagresywne

Poniższa część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego pt.: „Samobójstwa i zachowania autoagresywne” ma na celu :

-ochronę zdrowia i życia młodych ludzi.

-Prezentowane w nim działania wpływają na wzrost poziomu świadomości całej społeczności szkolnej tj. uczniów, rodziców, opiekunów, wychowawców, nauczycieli oraz dyrekcji szkoły.

W celu osiągnięcia zamierzonego efektu konieczne jest jednak nawiązanie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami istniejącymi w szkole.

Zadanie	Sposób realizacji
1. Natychmiastowe reagowanie w sytuacjach kryzysowych tj. samobójstwo albo próba samobójcza. 2. Przestrzeganie procedur na wypadek samobójstwa i próby samobójczej. 3. Praca nad modyfikacją zachowań niewłaściwych uczniów. 4. Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych. 5. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę z zakresu właściwego zarządzania stresem.	- indywidualne i grupowe spotkania – pomoc psychologiczna, - zbieranie informacji o stanie zdrowia psychicznego uczniów i nauczycieli, - pogadanki. - trening umiejętności, warsztaty zmiany zachowań,- badania ewaluacyjne, - współpraca z rodzicami/ opiekunami uczniów,- dramy.
1. Uświadamianie uczniów czym jest samobójstwo oraz zachowania autoagresywne. 2. Badania ankietowe. 3. Informowanie uczniów czym jest depresja, jak rozpoznać stan depresyjny oraz jak poradzić sobie będąc w takiej sytuacji bądź jak pomóc osobie, która pozostaje w depresji. 4. Promowanie zachowań właściwych. Nauczanie nowych, przydatnych rozwojowo umiejętności. 5. Wzmacnianie uczniowskiej więzi ze szkołą.	- godziny wychowawcze, - prace projektowe, - spotkania ze specjalistami, filmy edukacyjne, - pogadanki, - studium przypadku,- zajęcia fizyczne, - spotkania ze specjalistami.
1. Pedagogizacja nauczycieli na temat samobójstw i zachowań autoagresywnych wśród młodych ludzi. 2. Analiza środowiska rodzinnego uczniów. 3. Analiza środowiska szkolnego. 4. Znajomość/ przypomnienie obowiązujących w szkole zasad bezpieczeństwa. 5. Zaznajomienie się z tematem depresji i wypalenia zawodowego.	- szkolenia zewnętrzne, - spotkania ze specjalistami, - spotkania praktyczne prowadzone w aktywizujący sposób.

1. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 2. Utrzymywanie ciągłych i poprawnych relacji pomiędzy nauczycielami, a rodzicami/ opiekunami uczniów.	- materiały informacyjne, - pogadanki,- spotkania ze specjalistami, - spotkania praktyczne prowadzone w aktywizujący sposób.

Część IV: Wychowanie do wartości

Pragniemy przekazywać uczniom system wartości w oparciu o :

- zaspokajaniu potrzeb emocjonalnych dzieci i budowanie więzi z nimi
- modelowaniu postaw uczniów w duchu tolerancji, altruizmu, patriotyzmu, wrażliwości na potrzeby innych, wartości rodziny w życiu człowieka, poszanowania godności wszystkich osób a szczególności osób słabszych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz niepełnosprawnych
- zachęcanie uczniów do ciągłego działania na rzecz innych osób, wolontariatu, zapobiegania dyskryminacji
- stosowanie metod aktywizujących młodzież do wszelkiej działalności i wychowania do wartości

Poniższa część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego pt.: „Wychowanie do wartości” ma na celu wychowanie dzieci i młodzieży szkolnej w duchu systemu wartości pielęgnowanego przez wiele wcześniejszych pokoleń Polek i Polaków. Krzewienie wyznawanego w danym społeczeństwie systemu wartości jest fundamentem procesu wychowania. Rodzice, nauczyciele i wychowawcy stanowią dla nich wzór do naśladowania z tego powodu ich zadaniem jest ukazywanie tego co wartościowe, przybliżanie i tłumaczenie czym są i co znaczą poszczególne wartości. Wychowanie do wartości kształtuje orientację aksjologiczną młodych ludzi, czyli gotowość do świadomego i odpowiedzialnego wybierania wartości i odpowiadania za nie.

Zadanie	Sposób realizacji
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących obecny system wyznawanych przez młodych ludzi wartości. 2. Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej. 3. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego wychowania do wartości.	- prowadzenie badań, ewaluacji.
1. Szkolenie kadry pedagogicznej z tematu wartości oraz metod nauczania wychowania w wartościach.	- proponowane pozycje książkowe,- prowadzenie badań, ewaluacji, - udział w seminariach oraz szkoleniach przybliżających tematykę wartości, wartości w edukacji i wychowaniu młodych ludzi oraz sposobów uczenia podopiecznych.
1. Zwiększenie świadomości w temacie wychowania w wartości przez rodzinę. Uświadomienie ich kluczowego znaczenia w edukacji.	- warsztaty dla dorosłych,- spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym, - materiały informacyjne,- polecane pozycje książkowe.
1. Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym.	- warsztaty, - happeningi, wyjścia do teatru/ filharmonii/ muzeum/ itp.,- kręcenie spotów reklamowych, - zajęcia z psychodramy, - zajęcia interaktywne,- przygotowanie spektaklu, prezentacji, wywiadu z wybraną osobą, itp., - godziny wychowawcze, spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, pracownikami PPP, doradcą zawodowym.

Część V: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

W części Programu Profilaktyczno-Wychowawczego poświęconego społeczności szkolnej, omówione zostaną dwa ważne zagadnienia:

1. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej,
2. Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w kontaktach rówieśniczych.

Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom ministerstwa, rodziców, opiekunów, wychowawców i nauczycieli podejmujemy się przeprowadzenia działań o charakterze wychowawczo-profilaktycznym. Przyczyni się on do zapewnienia odpowiedniego i bezpiecznego środowiska pracy i nauki dla osób przebywających na terenie szkoły bądź pozostających pod opieką jej wychowawców podczas prowadzonych zajęć poza granicami szkoły ale również w jej zakresie.

Celem prowadzonych przez nas działań jest:

1. poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,/ w tym nierozważna jazda samochodem/
2. prowadzenie analizy i działań profilaktycznych w stosunku do zachowań społecznie nieakceptowanych,
3. profilaktyka zachowań ryzykownych,
4. intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych,
5. kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach skomplikowanych i trudnych,
6. tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
7. budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych,
8. uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów,
9. przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania,
10. budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.

ZADANIA	Sposób realizacji
1. Poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią. 2. Badanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.	badanie ewaluacyjne, interpretacja uzyskanych wyników oraz dobranie odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych, - spotkania informacyjne.
1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska. 2. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. 3. Zaznajomienie uczniów z praktyczną formą pierwszej pomocy. 4. Zapoznanie uczniów z zagrożeniami niebezpiecznej jazdy samochodem.	- uroczystości szkolne, apele - zajęcia fizyczne, - spotkania ze specjalistami, pracownikami służb medycznych i/lub paramedycznych, straż pożarna, policja - warsztaty, lekcje wychowawcze,
1. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym u dzieci. 2. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych oraz cyberprzemocy. 3. Przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. 4. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.	- spotkania ze specjalistami np. funkcjonariusze policji, straży pożarnej, straż pożarna, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, terapeuci uzależnień, profilaktycy uzależnień
1. Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia. 2. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą. 3. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania. 4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży m.in. Związanych z eurosieroctwem, rodzinami niepełnymi, rodzinami wielodzietnymi, przemocą w rodzinie, nałogami w rodzinie, itp.	- udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, - spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie, - spotkania informacyjne ze specjalistami, - materiały informacyjne, broszury.

1. Pedagogizacja opiekunów uczniów oraz sposobów prowadzenia działań profilaktycznych. 2. Zachęcanie rodziców / opiekunów do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami.	szkolenia, warsztaty, - materiały szkoleniowe, spis publikacji naukowych, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, - spotkania z wychowawcą.
1. Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.	- prowadzenie prac remontowych, - instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień, - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów.

Część V.

2. Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Prezentowana część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ma na celu wspomóc uczniów w ich trudnościach w nawiązywaniu relacji rówieśniczych.

Przedstawiony poniżej program ma na celu:

1. Kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
2. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
3. Przygotowanie młodzieży do rozsądnego i samodzielnego życia w społeczeństwie,
4. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
5. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych,
6. Prowadzenie działań profilaktycznych utrzymujących satysfakcjonujący poziom zdolności opisany w punktach wcześniejszych.

Zadanie	Sposób realizacji
1. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów. 2. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.	- pogadanki, - praca indywidualna,- burze mózgów, - referaty, samodzielne wystąpienia, - dramy, itp.
1. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami. 2. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej. 3. Popularyzowanie dobrego zachowania. 4. Promowanie postaw tolerancyjnych. 5. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów.	- godziny wychowawcze,- zajęcia aktywizujące,- dramy. -- prelekcje,- broszury, materiały informacyjne

Część VI: Cyberprzemoc

Prezentowana część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego pt.: „Cyberprzemoc” ma na celu ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły bądź poza nią. Prowadzone działania mają za zadanie uświadomić młodym uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna, jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się przemocy elektronicznej

Zadanie	Sposób realizacji
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska cyberprzemocy wśród społeczności szkolnej. 2. Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej. 3. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego. 1. Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu wyeliminowania zachowań przemocowych. 4. Opracowanie i upowszechnianie materiałów o zjawisku cyberprzemocy, jego formach, prawnych konsekwencjach popełnienia czynu oraz sposobów reagowania w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji.	- przeprowadzenie badań, ewaluacji. - materiały edukacyjno-informacyjne, - spotkania z wychowawcami, nauczycielami, władzami szkoły, przedstawicielami policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Leczenia Uzależnień, psychologiem/ pedagogiem szkolnym.
1. Podnoszenie kompetencji oraz stałe doszkalanie w temacie przemocy elektronicznej. Współpraca z policją, lokalnym ośrodkiem uzależnień i ich wspieranie w przypadku pojawienia się cyberprzemocy na terenie szkoły.	- szkolenia, - przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnym, - spotkania z przedstawicielami policji, psychologami, instytucjami/ organizacjami oferującymi wsparcie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy.
1. Zaangażowanie rodziców / opiekunów do współpracy przy organizacji uroczystości szkolnych i klasowych oraz konkursów tematycznych. 2. Promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu.	- nawiązanie współpracy rodziców ze szkołą i współorganizowanie wydarzeń, - spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem policji,
1.Zwiększanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, prewencji oraz reagowaniu w przypadku pojawienia się zagrożenia. 2.Zapoznanie uczniów i wychowanków z występującymi formami cyberprzemocy oraz skutecznym sposobom przeciwdziałania zjawisku.	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, policją, - udział w uroczystościach,- burza mózgów, - praca indywidualna i w grupach, - godziny wychowawcze. - projekcje filmów podczas godziny wychowawczej.

3.Propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie. 4.Rozwijanie świadomości bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów. 5.Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym. 6.Zaangażowanie uczniów w projekty o tematyce przeciwdziałaniu cyberprzemocy oraz uzależnieniu od korzystania z nowych mediów.	
1. Zaangażowanie młodych ludzi do aktywnego działania w sytuacji pojawienia się zjawiska cyberprzemocy. 2. Udział w kampaniach, wydarzeniach oraz projektach społecznych uświadamiającego powagę zjawiska.	- kampanie społeczne, - skrzynka zaufania.

Część VII: Środki psychoaktywne , uzależnienia behawioralne

Działalność wychowawcza

Zadanie
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.   Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej.   Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenia efektywnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji.

Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom / opiekunom prawnym na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych

z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji, o których mowa we wstępie do niniejszego dokumentu.

Opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnych uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców.

Poradnictwo psychoedukacyjne dla rodziców / opiekunów uczniów prowadzone przez szkolnych specjalistów.

Pedagogizacja rodziców / opiekunów prawnych na zebraniach w zakresie m.in. przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych.

Spotkania rodziców / opiekunów prawnych

z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na terenie szkoły.

3. Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Instytucjami wspierającymi szkołę w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom /Policją , Poradnie Specjalistyczne, Sanepid, Służba Zdrowia/

Przeprowadzenie wśród nauczycieli i wychowawców szkolenia zwiększającego wiedzę dotyczącą rozpoznawania oraz przeciwdziałania zagrożeniom płynącym z używania substancji psychoaktywnych przez uczniów.

Zapoznanie nauczycieli z dostępnymi narzędziami profilaktycznymi.

Analiza relacji pomiędzy opiekunami dzieci, młodzieży szkolnej.

Nawiązanie bliższej współpracy pomiędzy opiekunami uczniów w celu eliminowania czynników ryzyka związanych z możliwością zażywania/ kontaktu z substancjami psychoaktywnymi

Udostępnienie informacji

o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców / opiekunów uczniów w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych.

Uświadamianie rodziców / opiekunów uczniów oraz samych zainteresowanych miejscach, w których mogą szukać pomocy w razie wystąpienia problemu.

Spotkania z pracownikami Poradni Psychologicznej-Pedagogicznej, stowarzyszenia MONAR, policji.

Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.

4. Rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków.

Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu ze środkami psychoaktywnymi, uzależnieniom behawioralnym

Kształtowanie w uczniach chęci dbania o swoje bezpieczeństwo.

Wdrażanie zewnętrznych programów wspomagających rozwój umiejętności społecznych

Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.

Rozwijanie umiejętności życiowych u uczniów przez ćwiczenie odpowiednich postaw

Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków

w konstruktywnym podejmowaniu decyzji

w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Rozwijanie w uczniach umiejętności podejmowania autonomicznych decyzji.

Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i patrzenia na problem z wielu możliwych perspektyw.

Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk

5. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.

Działalność profilaktyczna		
Zadania	Sposoby realizacji	Rodzaj profilaktyki
1. Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy	- wspieranie uczniów ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym. - pomoc uczniom z rozpoznanymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych. uzależnień behawioralnych - zapewnienie wsparcia rodzinom uczniów, którzy mają problem z używaniem substancji psychoaktywnych, -zapewnienie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom szkoły.	-selektywna - wskazująca -uniwersalna
2.Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	- rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych.	uniwersalna
	- poszerzanie horyzontów uczniów przez prezentację osiągnięć i sukcesów znanych ludzi.	uniwersalna

	- zapewnienie wsparcia uczniom, którzy nie mogą brać udziału w bardziej atrakcyjnych zajęciach pozalekcyjnych ze względu na stan finansowy rodziny.	wskazująca
3.Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.	- informowanie uczniów o ryzyku związanym z zażywaniem środków psychoaktywnych.	uniwersalna
	- kształtowanie postaw i metod sprzeciwiania się sytuacjom stwarzającym zagrożenie.	uniwersalna
	- określenie jasno sprecyzowanych zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie z nimi uczniów. - zapoznanie uczniów z obowiązującym prawem dotyczącym przeciwdziałania narkomanii. -- umacnianie w uczniach przekonania o wartości zdrowia.	Uniwersalna Uniwersalna Uniwersalna

4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.	- wdrożenie i opanowanie programów i procedur przez Radę Pedagogiczną.	uniwersalna
5. Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji o których mowa we wstępie do dokumentu.	- wprowadzenie do indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego elementów terapii wychodzenia z uzależnień.	wskazująca
	- angażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne – zarówno sportowe jak i kulturalne.	wskazująca
	- angażowanie rodziców / opiekunów prawnych uczniów w profilaktykę antynarkotykową i uzależnień behawioralnych	wskazująca

I. Realizatorzy programu:

1. Pracownicy szkoły:

- Dyrekcja szkoły, Wychowawcy, Nauczyciele, Pedagog, Doradca zawodowy, Pielęgniarka szkolna. Koordynator ds. zdrowia, koordynator ds. bezpieczeństwa,

2. Samorząd uczniowski, Rzecznik Praw Ucznia

3. Organizacje działające na terenie szkoły- PCK, Harcerstwo

4. Instytucje wspierające szkołę w procesie dydaktyczno-wychowawczym -pracownicy Policji, sądu, poradni specjalistycznych, Sanepidu, Straży Pożarnej, Służby zdrowia inni wg. potrzeb

II. EWALUACJA

Ewaluacja programu prowadzona będzie w trakcie trwania poszczególnych działań oraz końcowa z uzyskanych efektów

-Ewaluacja wewnętrzna ilościowa i jakościowa.

Narzędzia ewaluacyjne:

- ankiety, obserwacje, wywiad, analiza dokumentacji szkolnej .

III. Odbiorcy programu

Uczniowie, nauczyciele, rodzice